Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan Vodă, judecător Aliona Postu

Dosar nr. 2a-1567/25
2-23077923-02-2a-02052025

**D E C I Z I E**

**3 martie 2026** **municipiul Chișinău**

**Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru**

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Eleonora Badan-Melnic
judecători Hristina Craveț și Roman Pascari
Grefier Ionela Muturniuc

examinând în ședință publică apelul declarat de I.P. ”Agenția Servicii Publice”, împotriva hotărârii Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, din 6 martie 2025, pronunțată în cauza civilă intentată la cererea înaintată de petiționara Teibaș Romina, persoană interesată I.P. ”Agenția Servicii Publice”, privind constatarea faptului cu valoare juridică, -

**A C O N S T A T A T:**

**ÎN FAPT**

**1.** La data de 30 mai 2023 Teibaş Romina s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către Agenţia Servicii Publice, privind constatarea faptului cu valoare juridică şi anume că părinţii bunelului său, Vozian Emilian sunt: Vozian Vicol şi Vozian Olga, cu obligarea SSC de a completa în rubrica ,,date despre părinţi” a certificatului de naştere a bunelului său Vozian Emilian ca tata Vozian Vicol şi mama Vozian Olga.

**2.** În motivarea acţiunii a indicat că, Vozian Emilian a.n. ***** este bunelul său, fapt confirmat prin certificate de stare civilă. În anul 2019 a depus actele pentru redobândirea cetăţeniei române, la data de 03.02.2023 a primit o referinţă referitor la cererea depusă, precum că este nevoie de actul de naştere a bunelului său Vozian Emilian, în care să fie menţionat numele şi prenumele părinţilor. Astfel, s-a adresat la ASP SSC unde a solicitat reconstituirea actului de naştere a bunelului său Vozian Emilian a.n. *****. La data de 24.03.2023 a primit refuz de la ASP SSC privind imposibilitatea completării rubricii, date despre părinţi în actul de naştere a bunelului său, procedura administrativă de înregistrare, din motivul lipsei certificatului de naştere a bunelului în care ar fi fost înscrişi părinţii iar faptul dat poate fi constatat doar în instanţa de

judecată. Invocă faptul că, părinţii bunelului său Vozian Emilian sunt: tata Vozian Vicol şi mama Vozian Olga, ce se confirmă din certificatele din arhivă a R. Moldova cât şi prin certificatul de deces pe numele mamei bunicei Vozian Olga, totodată poate confirma faptul dat şi prin declaraţiile copiilor bunelului Vozian Emilian şi anume fiica Vozian (Şteflea) Ludmila care este mama sa a fratelui ei Vozian Andrei şi surorei Vozian (Afanasev) Aliona ambii locuitori ai s. Tudora, r-l Ştefan Vodă.

**3.** Prin hotărârea Judecătoriei Căuşeni, sediul Ştefan Vodă din 6 martie 2025, cererea petiţionarei Teibaş Romina, privind constatarea faptului cu valoare juridică, a fost admisă parţial. S-a constatat faptul că Vozian Olga, a.n.13.03.1910, la data de 29 iunie 1943 a născut în s. Răscăieţi, r-l Ştefan Vodă, copilul Vozian Emilian. Prezenta hotărâre după intrarea în vigoare de expediat la SSC Ştefan Vodă, pentru întocmirea actului de stare civilă. În rest, cerinţele s-au respins ca fiind neîntemeiate.

**4.** La 10 martie 2025 reprezentantul I.P. „Agenția Servicii Publice" a declarat apel prin care a solicitat admiterea cererii de apel. Casarea hotărârii Judecătoriei Căuseni, sediul Ştefan Vodă (dosar nr. 2-23077923-18-2p/s-31052023-1), pronunţată la 06.03.2025, la cererea cet. Teibaş Romina privind constatarea faptului cu valoare juridică şi completarea actului de naştere nr. 3-R din 13.03.2023, înregistrat de SSC Ştefan Vodă, pe numele Vozian Emilian, ca fiind neântemeiată, în temeiul art. 385 alin. (1) lit. c) din Cod de procedură civilă.

**5.** În susținerea apelului reprezentantul apelantei a invocat că la data de 30.05.2023, la instanţa de fond, petenta a depus cerere prin care solicită „*constatarea faptului cu valoare juridică, şi anume că părinţii bunelului meu Vozian Emilian sunt Vozian Vicol tatăl şi Vozian Olga mama, cu obligarea SSC de a completa în rubrica date despre părinţi a certificatului de naştere a bunelului Vozian Emilian, tatăl Vozian Vicol şi mama Vozian Olga".*

**6.** Tot pe marginea acestei cereri, SSC Ştefan Vodă, prin Avizul nr. 1118 din 24.03.2023 s-a expus privind imposibilitatea completării rubricii date despre părinţi în actul de naştere în procedura administrativă de înregistrare. Cu alte cuvinte, în registrul actelor de naştere, întocmit de SSC Ştefan Vodă a ASP, se atestă deja înregistrat actul de naştere nr. 3-R din 13.03.2023, ce constată consemnarea naşterii lui Vozian Emilian, însă rubrica date despre părinţi din acest act, nu este completată, dat fiind faptul că, temei al întocmirii documentului este Avizul SSC Ştefan Vodă, nr. 1 din 13.03.2023, care stabilea doar constatarea faptului naşterii lui Vozian Emilian, în baza cererii cu aceiaşi pretenţie, fără a se cere indicarea părinţilor titularului deoarece nu erau acte suficiente justificative întru indicarea acestora.

**7.** Respectiv, prin actul judecătoresc, instanţa de fond, a considerat că urmează să se abată de la obiectul acţiunii, şi în loc să admită cererea petentei/intimată de a completa un act existent, a obligat SSC Ştefan Vodă de a întocmi încă un document ce să reflecte aceiaşi informaţie - naşterea lui Vozian Emilian, ceea ce este absurd, or, în cazul unei persoane se poate întocmi un singur act de naştere nu două.

**8.** La caz, consideră că fără nici o justificare instanţa de fond a depăşit atribuţiile, emiţând o hotărâre judecătorească cu un alt obiect al acţiunii în detrimentul celui solicitat prin cerere (de altfel, în hotărâre nu este specificat despre depunerea unei cereri de concretizare sau modificare a

obiectului acţiunii, or, în cazul dat, urma a fi informată şi Agenţia întru expunerea pe marginea unei eventuale cerinţe noi).

**9.** În hotărârea motivată, la pd. 12, instanţa de judecată menţionează, că petiţionara s-a adresat la SSC Ştefan Vodă în vederea reconstituirii actului, iar la data de 24.03.2023, cct. Teibaş R. a primit refuz în completarea actului la rubricile solicitate - date despre părinţi, or, ţine să atragă atenţia instanţei de apel că, instanţa de judecată nu citează corect conţinutul solicitării petiţionarei intimate din Avizul organului de stare civilă. Aici ţine să sublinieze că cet. Teibaş Romina s-a adresat la SSC Ştefan Vodă în vederea completării rubricii date despre părinţi în actul de naştere a bunelului ei Vozian Emilian, nr. 3-R din 13.03.2023, înregistrat de acelaşi organ de stare civilă. Dat fiind faptul că, cet. Teibaş R. nu a prezentat acte doveditoare ce ar confirma că părinţii bunelului ei, au fost Vozian Vicol şi Vozian Olga, această pretenţie nu a fost admisă, acest fapt putând fi admis doar cu concursul instanţei de judecată în acest sens, ceea ce a şi făcut petiţionara/intimantă. Citează, repetat că, atât cererea cet. Teibaş R. cât şi Avizul eliberat de SSC Ştefan Vodă fac trimitere la obiectul acţiunii - completarea rubricii şi nu constatarea faptului cu obligarea ASP de a reconstitui repetat un act de naştere.

**10.** Imposibilitatea satisfacerii cererii cet. R. Teibaş rezidă din respectarea stipulaţiei art. 67 alin. (2) din Legea nr. 100/2001 privind actele de stare civilă. Astfel că, norma stabileşte că, *în cazul respingerii cererii privind modificarea, rectificarea sau completarea actului de stare civilă, organul de stare civilă eliberează, în scris, la cererea solicitantului, un răspuns argumentat care poate fi contestat în instanţa de judecată.*

**11.** Subsidiar, art. 69 alin. (2) lit. 1) din Legea nr. 100/2001 privind actele de stare civilă, statuează că, *menţiunile, rectificările şi completările respective în actele de stare civilă se înscriu pe baza hotărârii judecătoreşti.*

**12.** Prin urmare, ca să fie completat un act de stare civilă, nu este necesar reconstituirea actului care deja există ci doar urmează a fi admisă acţiunea în acest sens, care ulterior constituie temei de completare. La acest subiect, instanţa de judecată a citat incorect Avizul SSC Ştefan Vodă care oferea soluţie cet. R. Teibaş prin completarea actului.

**13.** Totodată, precizează că, în textul hotărârii motivate, instanţa de judecată face trimitere la articolele din Legea specială care stabilesc întocmirea actului însă obiect al acţiunii era completarea actului deja existent, respectiv, nu a aplicat normele prestabilite cu referinţă la cererea persoanei.

**14.** Un alt subiect care la fel, nu este clar din hotărârea instanţei de judecată în partea dispozitivă și anume privind expedierea hotărârii la SSC Ștefan Vodă pentru întocmirea actului de stare civilă, or, aici menţionează că în cazul necesităţii intervenirii etapei decompletare a unui document de stare civilă, organul de stare civilă nu întocmește un act ci îl supune modificărilor/rectificărilorsau completărilor pe cel existent, or, cu alte actul care deja este în registrul actelor de stare civilănu se substituie ci se intervine cu anumite menţiuni întemeiete în acesta iar ulterior se eliberează un certificat care conţine modificările rectificările sau completările survenite.

**15.** Astfel, în acest subiect reliefează dispoziţiile art. 66 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 100/2001

privind actele de stare civilă, prin care, *organul de stare civilă soluţionează cererea privind modificarea, rectificarea sau completarea actului de stare civilă, dacă nu există litigii între persoanele interesate în cazul în care în actul de stare civilă se atestă inexactităţi, rubrici necompletate, abrevieri sau greşeli ortografice, lipsa unor date.* Or, chiar în pct. 14 din hotărârea motivată, instanţa de judecată menţionează că *petiţionara Cheibaş R. solicită a fi indicaţi ca părinţi în certificatul de naştere Vozian Olga mama şi Vozian Vicol tata,* însă, contrar solicitării, instanţa de judecată, în necunoştiinţă de cauză, emite hotărârea prin care obligă SSC Ştefan Vodă de a întocmi actul de stare civilă - însă ce fel de act nu este indicat, iar citind mai sus, tot instanţa constată faptul naşterii persoanei vizate care în consecinţă stabileşte necesitatea întocmirii a unui act de naştere pe aceiaşi persoană.

**16.** Mai mult decât atât, evocă şi faptul că, la materialele cauzei nu este regăsit nici un document care să stabilească cert că anume aceştia sunt părinţii bunelului, or, ataşarea copiei extrasului de pe actul de naştere a lui Vicol Vozian şi certificatul de deces pe numele Vozian Olga, nu constituie temei de atribuirea gradului de rudenie asupra lui Vozian E. şi mai cu seamă în calitate de părinţi ai acestuia. În cumul faptelor expuse supra, consideră cererea de apel a ASP ca fiind întemeiată, pasibilă a fi admisă.

**17.** În ședința de judecată a instanței de apel, reprezentantul apelantei a susținut integral apelul depus și consideră că instanța de fond nu a apreciat și stabilit corect toate circumstanțele cauzei, aplicând eronat prevederile legislației în vigoare. Din considerentele enunțate mai sus, precum și cele expuse în cererea de apel solicită admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond cu admiterea solicitărilor formulate în cererea de apel. Susține că nu au recunoscut acțiunea. Solicită să fie respinsă cererea de chemare în judecată, ca neîntemeiată.

**18.** Reprezentantul intimatei, avocatul Zavalișca Lilian a solicitat respingerea cererii de apel, consideră că instanța de fond a apreciat și stabilit corect toate circumstanțele cauzei, aplicând corect prevederile legislației în vigoare. Susține că a fost modificată cerința, la momentul examinării cauzei în fond, în formă verbală.

**LEGISLAȚIA RELEVATĂ**

**19.** Art. 385 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.

**20.** Art. 373 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

**21.** Art. 386 alin. (1) lit. a), c) și d) din Codul de procedură civilă, hotărârea primei instanțe se casează sau se modifică de instanța de apel dacă circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost constatate și elucidate pe deplin; concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii; normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

**22.** Art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se

adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

**23.** Art. 279 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească examinează în procedură specială cauze cu privire la constatarea faptelor care au valoare juridică.

**24.** Art. 280 alin. (1) şi (2) din Codul de procedură civilă, în procedură specială, cauzele se examinează de instanţele judecătoreşti după regulile de examinare a acţiunilor civile, cu excepţiile şi completările stabilite în prezentul cod la cap. XXIII-XXXIV şi în alte legi. În procedură specială, instanţa examinează cauzele cu participarea petiţionarului, altor persoane interesate, precum şi a autorităţilor publice conform art.74.

**25.** Art. 281 alin. (1) şi (2) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească constată faptele de care depinde apariţia, modificarea sau încetarea drepturilor personale sau patrimoniale ale persoanelor fizice şi ale organizaţiilor. (2) Instanţa judecă cauzele în care i se cere să constate: a) raporturile de rudenie; b) întreţinerea persoanei; c) înregistrarea naşterii, adopţiei, căsătoriei, divorţului şi decesului; d) recunoaşterea paternităţii; e) decesul la o anumită dată şi în anumite împrejurări; f) acceptarea unei succesiuni şi locul ei de deschidere; g) producerea unui accident; h) posesiunea, folosinţa şi dispoziţia unui bun imobil în drept de proprietate; i) apartenenţa documentelor constatatoare de drepturi (cu excepţia documentelor militare, buletinului de identitate, paşaportului şi a certificatelor eliberate de organele de stare civilă) la o persoană al cărei nume indicat în document nu coincide cu numele din certificatul de naştere, buletinul de identitate sau din paşaport; j) concubinajul, în cazurile stabilite de lege; k) faptul represiunii politice; l) detenţiunea în lagărele de concentrare (ghetouri); m) răspîndirea informaţiei care lezează onoarea, demnitatea şi reputaţia profesională dacă autorul informaţiei nu este cunoscut; n) alte fapte cu valoare juridică.

**26.** Art. 282 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească constată faptul cu valoare juridică în cazul în care: a) acesta generează, în virtutea legii, următoarele efecte juridice: apariţia, modificarea sau încetarea unor drepturi personale sau patrimoniale ale petiţionarului; b) petiţionarul nu are o altă posibilitate de a obţine sau de a restabili documentele care ar certifica faptul juridic a cărui constatare o solicită; c) constatarea faptului nu este legată de soluţionarea unui litigiu de drept ce ţine de competenţa instanţelor judecătoreşti.

**27.** Art. 285 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în hotărârea judecătorească se indică faptul constatat de instanţă, scopul constatării, probele de constatare a faptului şi organul care urmează să execute hotărârea emisă. (2) Hotărârea judecătorească este un document ce confirmă faptul constatat, serveşte drept temei pentru înregistrarea, după caz, a faptului în organele respective, după rămânerea irevocabilă a hotărîrii, fără a substitui documentele pe care aceste organe le eliberează.

**28.** Art. 4 alin. (2) al Legii nr. 100-XV din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă, înregistrarea actelor de stare civilă se înfăptuieşte, în numele statului, de către organele de stare civilă.

**29.** Art. 20 alin. (1) al Legii nr.100-XV din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă,

drept temei pentru înregistrarea naşterii servesc: a) constatarea medicală a naşterii, înregistrată de o instituţie medico-sanitară din Republica Moldova; b) constatarea medicală a naşterii, înregistrată de o instituţie medico- sanitară privată, de medicul care a asistat naşterea sau la care s-a adresat mama după naştere (când naşterea s-a produs în afara instituţiei medico-sanitare) ori de un medic privat care a asistat naşterea; c) procesul-verbal şi certificatul prin care se constată sexul şi vârsta copilului - în cazul înregistrării naşterii unui copil găsit. (2) In lipsa acestuia înregistrarea naşterii copilului se face pe baza hotărârii instanţei judecătoreşti privind stabilirea naşterii copilului de către o femeie concretă.

**30.** Art. 23 alin. (1) din legea sus-menţionată, tatăl şi mama copilului, care sunt căsătoriţi între ei, se înscriu în calitate de părinţi la cererea oricăruia dintre aceştia. (2) Datele privind mama copilului se înscriu în actul de naştere în baza actelor prevăzute la art. 20 alin. (1) lit. a) şi b), iar datele privind tatăl - în baza certificatului de căsătorie al părinţilor copilului.

**31.** Art. 59 alin. (1) al Legii nr.100/2001 privind actele de stare civilă, reconstituirea actelor de stare civilă se poate face, la cerere, dacă: a) registrele de stare civilă au fost pierdute integral ori parţial; b) actul de stare civilă a fost întocmit în străinătate şi nu poate fi procurat certificatul respectiv ori extrasul de pe actul de stare civilă.

**32.** Art. 66 alin. (1) al Legii nr. 100/2001 privind actele de stare civilă, cererea privind modificarea, rectificarea sau completarea actului de stare civilă se depune de către titular sau persoana îndreptăţită la autoritatea abilitată. (2) Autoritatea abilitată soluţionează cererea privind modificarea, rectificarea sau completarea actului de stare civilă, dacă nu există litigii între persoanele interesate, în cazurile când: a) în actul de stare civilă se atestă inexactităţi, rubrici necompletate, abrevieri sau greşeli ortografice, lipsa unor date; b) la întocmirea actului de stare civilă, au fost neglijate regulile stabilite pentru înregistrarea actelor respective; c) solicitantul rectificării prezintă un act oficial cu privire la schimbarea sexului său. (3) În caz de litigiu între persoanele interesate, problema modificării, rectificării sau completării actului de stare civilă urmează a fi soluţionată de instanţa judecătorească.

**MOTIVAREA INSTANȚEI**

**33.** Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma materialelor din dosar și în raport cu argumentele indicate în cererea de apel, Colegiul civil consideră necesar de a admite apelul declarat de reprezentantul apelantei. A casa integral hotărârea Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, din 6 martie 2025, de a rejudeca cauza și a emite o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, din următoarele considerente.

**34.** În esență, după cum rezultă din circumstanțele cauzei, petiţionara Teibaş Romina s-a adresat la ASP SSC unde a solicitat completarea actului de naştere a bunelului său Vozian Emilian a.n. *****. La data de 24.03.2023 a primit refuz de la ASP SSC privind imposibilitatea completării rubricii *date despre părinţi* în actul de naştere a bunelului său, procedura administrativă de înregistrare din motivul lipsei certificatului de naştere a bunelului în care ar fi fost înscrişi părinţii, iar ca urmare i-a propus petiţionarei de a se adresa în instanţa de judecată.

**35.** Fiind învestită cu soluționarea cauzei în fond, prin hotărârea din 6 martie 2025

Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan Vodă a admis cererea de chemare în judecată depusă de petiţionara Teibaş Romina, a constatat faptul că Vozian Olga, a.n.13.03.1910, la data de 29 iunie 1943 a născut în s. Răscăieţi, r-l Ştefan Vodă, copilul Vozian Emilian. Prezenta hotărâre după intrarea în vigoare de expediat la SSC Ştefan Vodă, pentru întocmirea actului de stare civilă. În rest, cerinţele s-au respins ca fiind neîntemeiate.

**36.** La 10 martie 2025 reprezentantul I.P. „Agenția Servicii Publice" a declarat apel prin care a solicitat admiterea cererii de apel. Casarea hotărârii Judecătoriei Căuseni, sediul Ştefan Vodă (dosar nr. 2-23077923-18-2p/s-31052023-1), pronunţată la 06.03.2025, la cererea cet. Teibaş Romina privind constatarea faptului cu valoare juridică şi completarea actului de naştere nr. 3-R din 13.03.2023, înregistrat de SSC Ştefan Vodă, pe numele Vozian Emilian, ca fiind neântemeiată, în temeiul art. 385 alin. (1) lit. c) din Cod de procedură civilă.

**37.** Din lucrările cauzei rezultă că prezenta cauză a fost iniţiată la cererea înaintată de către avocatul Lilian Zavalișca, în interesele petiționarei Teibaș Romina, prin care s-a solicitat constatarea faptului că părinții lui Vozian Emilian sunt Vozian Vicol și Vozian Olga, cu obligarea SSC *de a completa* rubrica „date despre părinți" a certificatului de naștere a bunelului Voziian Emilian, tatăl Vozian Vicol și mama Vozian Olga.

**38.** Întru susţinerea cererii sus-menţionate, petiţionara prin intermediul reprezentantului său a prezentat următoarele înscrisuri:

- copia buletinului petiţionarei Teibaș Romina (f.d. 4),
- copia extrasului de pe actul de căsătorie a părinţilor petiţionarei Șteflea Iurie și Vozian Ludmila, după căsătorie Șteflea (f.d. 5),
- copia certificatul de naştere a petiţionarei Șteflea Romina (f.d. 6),
- copia certificatul de căsătorie a petiţionarei Șteflea Romina cu Teibaș Denis, după căsătorie Teibaș (f.d. 7),
- copia certificatului de deces a lui Vozian Emilian decedat la 6 aprilie 1998 (f.d. 8),
- copia extrasului de pe actul de naştere a lui Vozian Emilian născut la 29 iunie 1943 (f.d. 9),
- copia certificatului de deces a lui Vozian Olga, decedată la 14 octombrie 1977 (f.d. 11),
- avizul Agenției Servicii Publice nr. 1118 din 24 martie 2023, privind imposibilitatea completării rubricii „date despre părinți" în actul de naștere în procedura administrativă de înregistrare (f.d. 10)
- copia certificatului din arhiva naţională a Republicii Moldova cu nr.1718, din 5 aprilie 2017, din cre se constată că s-a înregistrat naşterea lui Vozian Vicol la 6 februarie 1901, în localitataea Răscăieți, județul Akkerman, părinții: tatăl Vozian Timofei Ilarion și mama Anastasia Stefanova (f.d. 12),
- Informație din Arhiva Națională a Republicii Moldova nr. 1718A din 5 aprilie 2017 prin care informează că în registrele metricale ale parohiilor Răscăieţi şi Cioburciu, judeţul Akkerman, pentru anii 1909-1911 n-a fost înregistrată naşterea lui Agapi Olga Andrei în localitatea Răscăieţi, judeţul Akkerman. Registrul metri cal al parohiei Răscăieţi, pentru anul 1909 parţial păstrat (f.d. 13),

- Avizul Serviciului Stare Civilă din 17 martie 2023 prin care se confirmă că actul de căsătorie pe numele Vozian Vicol și Agachi Olga anii 1932-1936 lipsește (f.d. 15),
- Avizul Serviciului Stare Civilă din 20 februarie 2023 prin care se confirmă că actul de naștere pe numele lui Vozian Emilian Vicol , verificat pentru anii 1941-1945 nu a fost identificat (f.d. 16),
- copia declarţiei cet. Negruţă Ludmila, care menţionează că este fiica lui Vozian Emilian născut la data de 29 iunie 1943 în s. Răscăieţi, r-l Ştefan Vodă, astfel prin prezenta declaraţie indică că părinţii lui şi buneii ei sunt Vozian Vicol şi Vozian Olga (f.d.17),
- copia certificatului de căsătorie dintre Șteflea Ludmila și Negruța Oleg (f.d. 19),
- copia buletinului de identitate a mamei Negruța Ludmila (f.d. 18),

**39.** Acestea sunt toate înscrisurile/probele prezentate de petiţionară prin intermediul avocatului său, întru susţinrea cererii privind completarea actului naşterii bunelului Vozian Emilian, la rubrica date despre părinți.

**40.** În baza acestor înscrisuri, în lipsa petiţionarei, în prezența reprezentantului acesteia și în baza referinței prezentate de Agnția Servicii Publice Ștefan Vodă, instanţa de fond, prin hotărârea din 6 martie 2025, depășind obiectul cererii, a constatat faptul cu valoare juridică și anume că *Vozian Olga*, a.n.13.03.1910, la data de 29 iunie 1943 *a născut* în s. Răscăieţi, r-l Ştefan Vodă, *copilul Vozian Emilian*, cu expedierea hotărârii la SSC Ştefan Vodă, pentru *întocmirea actului de stare civilă*.

**41.** Totuşi, reieşind din conţinutul cererii menţionate şi cerinţa înaintată de petiţionară, instanţa de fond urma să o examineze prin prisma temeiului prevăzut la art. 281 alin. (2), lit. n) Cod de procedură civilă „*alte fapte cu valoare juridica"* coroborat cu prevederile incidente din Legea nr.100 din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă.

**42.** Colegiul consemnează că, în procedura civilă, instanța este ținută de limitele solicitărilor din cerere și nu poate acorda un alt remediu juridic decât cel solicitat de petiționar, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege. Or, în prezenta cauză, petiționara nu a solicitat constatarea faptului nașterii de la o femeie concretă și nici întocmirea unui nou act de stare civilă, ci completarea unui act de stare civilă deja existent. Prin urmare, prima instanță s-a pronunțat asupra unui obiect diferit de cel cu care a fost învestită.

**43.** Conform prevederilor art. 4 alin. (2) al Legii nr. 100-XV din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă, *înregistrarea actelor de stare civilă se înfăptuieşte, în numele statului, de către organele de stare civilă.*

**44.** Potrivit art. 20 alin. (1) al Legii nr.100-XV din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă, drept temei pentru înregistrarea naşterii servesc: a) constatarea medicală a naşterii, înregistrată de o instituţie medico-sanitară din Republica Moldova; b) constatarea medicală a naşterii, înregistrată de o instituţie medico - sanitară privată, de medicul care a asistat naşterea sau la care s-a adresat mama după naştere (când naşterea s-a produs în afara instituţiei medico-sanitare) ori de un medic privat care a asistat naşterea; c) procesul-verbal şi certificatul prin care se constată sexul şi vârsta copilului - în cazul înregistrării naşterii unui copil găsit. (2) În lipsa actelor prevăzute la alin. (1), înregistrarea naşterii copilului se face pe baza hotărârii instanţei

judecătoreşti privind stabilirea naşterii copilului de către o femeie concretă.

**45.** Conform art. 23 alin. (1) din legea sus-menţionată, tatăl şi mama copilului, care sunt căsătoriţi între ei, se înscriu în calitate de părinţi la cererea oricăruia dintre aceştia. (2) Datele privind mama copilului se înscriu în actul de naştere în baza actelor prevăzute la art. 20 alin. (1) lit. a) şi b), iar datele privind tatăl - în baza certificatului de căsătorie al părinţilor copilului.

**46.** În conformitate cu prevederile art. 66 alin. (1) al Legii nr.100/2001 privind actele de stare civilă, cererea privind modificarea, rectificarea sau completarea actului de stare civilă se depune de către titular sau persoana îndreptăţită la autoritatea abilitată. (2) Autoritatea abilitată soluţionează cererea privind modificarea, rectificarea sau completarea actului de stare civilă, dacă nu există litigii între persoanele interesate, în cazurile când: a) în actul de stare civilă se atestă inexactităţi, rubrici necompletate, abrevieri sau greşeli ortografice, lipsa unor date; b) la întocmirea actului de stare civilă, au fost neglijate regulile stabilite pentru înregistrarea actelor respective;c) solicitantul rectificării prezintă un act oficial cu privire la schimbarea sexului său. (3) În caz de litigiu între persoanele interesate, problema modificării, rectificării sau completării actului de stare civilă urmează a fi soluţionată de instanţa judecătorească.

**47.** Invocând prevederile art. 20 alin. (2) din Legea nr.100-XV din 26 aprilie 2001, prima instanţă şi-a argumentat concluzia în sensul admiterii cererii petiţionarei în felul următor: *În conformitate cu prevederile legale menţionate supra, instanţa este în drept să constate faptul naşterii unei persoane de la o femeie concretă. În acest sens instanţa menţionează că la caz a fost prezentat o declaraţie în copie autentificată de avocat, veridicitatea căreia a fost confirmată în şedinţă de judecată, fiind semnată de Negruţa Ludmila care menţionează că este fiica lui Vozian Emilian născut la data de 29 iunie 1943 în s. Răscăieţi, r-l Ştefan Vodă, astfel prin prezenta declaraţie indică că părinţii lui şi buneii ei sunt Vozian Vicol şi Vozian Olga. (f.d.17). Astfel, instanţa nu are nici un temei de a pune la dubii declaraţia respectivă cît şi argumentele petiţionarei indicate în cererea de chemare în judecată. Dat fiind faptul că petiţionara nu a prezentat careva certificate care să ateste că la momentul naşterii lui Vozian Emilian, persoanele menţionate mai sus se afla în căsătorie, respectiv instanţa nu poate constata paternitatea lui Vozian Vicol faţă de Emilian Vozian însă poate constata faptul naşterii de la o femeie concretă şi anume că Vozian Olga, a.n.13.03.1910, la data de 29 iunie 1943 a născut în s. Răscăieţi, r-l Ştefan Vodă, copilul Vozian Emilian.*

**48.** Colegiul notează că, instanţa de fond a interpretat şi aplicat eronat prevedeile Legii nr. 100 din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă, depășind obiectul acțiunii, or, cet. Teibaş Romina s-a adresat la SSC Ştefan Vodă în vederea completării rubricii date despre părinţi în actul de naştere a bunelului ei Vozian Emilian, nr. 3-R din 13.03.2023, înregistrat de acelaşi organ de stare civilă. Dat fiind faptul că, cet. Teibaş Romina nu a prezentat acte doveditoare ce ar confirma că părinţii bunelului ei, au fost Vozian Vicol şi Vozian Olga, această pretenţie nu a fost admisă, acest aspect putea fi examinat numai de instanța de judecată, în condițiile administrării unor probe suficiente și pertinente. Totodată, atât din cererea petiționarei Teibaş Romina, cât şi din Avizul eliberat de SSC Ştefan Vodă se constată că obiectul acţiunii este *completarea rubricii* şi nu constatarea faptului cu obligarea ASP de a întocmi actul de stare civilă.

**49.** În condițiile în care actul de naștere nr. 3-R din 13 martie 2023 exista deja în registrele de stare civilă, soluția pronunțată de prima instanță privind întocmirea unui act de stare civilă nou nu numai că excede obiectului cererii, dar este incompatibilă și cu regimul juridic al actelor de stare civilă, care nu permite existența a două acte de naștere distincte pentru aceeași persoană.

**50.** Așadar, art. 67 alin. (2) din Legea nr. 100/2001 privind actele de stare civilă, stabileşte că, *în cazul respingerii cererii privind modificarea, rectificarea sau completarea actului de stare civilă, organul de stare civilă eliberează, în scris, la cererea solicitantului, un răspuns argumentat care poate fi contestat în instanţa de judecată.*

**51.** Subsidiar, art. 69 alin. (2) lit. 1) din Legea nr. 100/2001 privind actele de stare civilă, statuează că, *menţiunile, rectificările şi completările respective în actele de stare civilă se înscriu pe baza hotărârii judecătoreşti.*

**52.** Prin urmare, ca să fie completat un act de stare civilă, nu este necesar reconstituirea actului care deja există ci doar urmează a fi admisă acţiunea în acest sens, care ulterior constituie temei de completare.

**53.** Hotărârea judecătorească pronunțată într-o asemenea cauză constituie temei juridic pentru efectuarea mențiunilor, rectificărilor ori completărilor în actul existent, iar nu pentru întocmirea unui nou act de stare civilă, în lipsa situațiilor expres prevăzute de Legea nr.100/2001.

**54.** Totodată, instanţa de fond a făcut trimitere la articolele din Legea specială care stabilesc întocmirea actului, însă, obiect al acţiunii era completarea actului deja existent, respectiv, nu a aplicat normele prestabilite cu referinţă la cererea persoanei.

**55.** Totodată, Colegiul reține că contrar obligaţiei pozitive prevăzute la art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă petiţionara nu a prezentat instanţei judecătoreşti probe pertinente şi concludente care să dovedească că anume aceştia sunt părinţii bunelului ei, or, ataşarea copiei extrasului de pe actul de naştere a lui Vicol Vozian şi certificatul de deces pe numele Vozian Olga, nu sunt suficiente, prin ele însele, pentru a stabili cu certitudine că Vozian Vicol și Vozian Olga sunt părinții lui Vozian Emilian.

**56.** Faptul că organul de stare civilă a indicat posibilitatea sesizării instanței de judecată nu echivalează cu recunoașterea caracterului întemeiat al cererii formulate și nici nu exonerează petiționara de obligația de a administra probe suficiente pentru dovedirea faptelor invocate.

**57.** Instanța de apel reține că, în susținerea cererii, reprezentantul petiționarei a prezentat declarația semnată de Negruța Ludmila, potrivit căreia aceasta este fiica lui Vozian Emilian, iar părinții acestuia ar fi Vozian Vicol și Vozian Olga. Declarația respectivă nu este însă coroborată cu înscrisuri de stare civilă, documente de arhivă ori alte probe obiective care să confirme direct maternitatea lui Vozian Olga și paternitatea lui Vozian Vicol față de Vozian Emilian. Certificatul de deces al lui Vozian Olga și extrasul de pe actul de naștere al lui Vozian Vicol confirmă numai faptele consemnate în aceste acte, fără a stabili raportul de filiație invocat în prezenta cauză. În consecință, declarația prezentată, examinată în ansamblu cu celelalte înscrisuri, nu este suficientă pentru constatarea faptului juridic solicitat.

**58.** Pe de altă parte, instanţa de apel remarcă că, prin Avizul Serviciului Stare Civilă din

17 martie 2023 se confirmă că actul de căsătorie pe numele Vozian Vicol și Agachi Olga anii 1932-1936 lipsește (f.d. 15), iar prin Avizul Serviciului Stare Civilă din 20 februarie 2023 se confirmă că actul de naștere pe numele lui Vozian Emilian Vicol, verificat pentru anii 1941-1945 nu a fost identificat (f.d. 16).

**59.** Potrivit art. 23 alin. (1) și (2) din Legea nr. 100/2001 privind actele de stare civilă, părinții căsătoriți între ei se înscriu în actul de naștere în condițiile stabilite de această normă, datele privind tatăl fiind înscrise în baza certificatului de căsătorie al părinților. În prezenta cauză nu a fost identificat actul de căsătorie dintre Vozian Vicol și Vozian Olga și nici nu au fost prezentate alte acte oficiale care să stabilească paternitatea lui Vozian Vicol față de Vozian Emilian. Dispozițiile respective trebuie aplicate în coroborare cu ansamblul probelor administrate, iar în prezenta cauză nu a fost demonstrat nici temeiul juridic, nici suportul probator necesar înscrierii lui Vozian Vicol și Vozian Olga în calitate de părinți ai lui Vozian Emilian.

**60.** Ba mai mult, deşi aceste aspecte au fost reiterate de I.P. „Agenţia Servicii Publice” în cererea de apel declarată împotriva hotărârii instanţei de prim nivel din 25 martie 2025, iar această cerere de apel a fost comunicată petiţionarei, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Zavalișca Lilian, în şedinţă de judecată a instanței de apel a invocat că și-a modificat cerințele din acțiune în formă verbală, iar instanța de fond corect s-a pronunțat cu hotărârea contestată, iar din procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de fond, nu se atestă faptul că avocatul petiționarei și-a modificat obiectul acțiunii, care nu a fost comunicat nici reprezentantului persoanei interesate, prin ce se atestă lipsa unei astfel de cereri.

**61.** În lipsa unei cereri de modificare a obiectului acțiunii formulate în condițiile Codului de procedură civilă și consemnate în actele procesuale ale cauzei, instanța de apel nu poate reține susținerea reprezentantului petiționarei potrivit căreia această modificare ar fi avut loc verbal în fața primei instanțe.

**62.** În această ordine de idei, Colegiul constată caracterul întemeiat al apelului declarat de I.P. „Agenția Servicii Publice”. În circumstanțele cauzei, sunt incidente temeiurile prevăzute de art. 386 alin. (1) lit. a), c) și d) din Codul de procedură civilă, întrucât prima instanță nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele relevante pentru justa soluționare a cauzei, a tras concluzii care nu sunt susținute de probe suficiente și pertinente și a aplicat eronat normele de drept material incidente, pronunțându-se, totodată, asupra unui obiect diferit de cel cu care a fost învestită.

**63.** Prin urmare, instanţa de apel ajunge la concluzia de admite apelul, a casa integral hotărârea Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, din 6 martie 2025, cu emiterea unei noi hotărâri prin care se respinge cererea petiționarei Teibaș Romina privind constatarea faptului cu valoare juridică, ca neîntemeiată.

**64.** În conformitate cu art.art.385 alin.(1) lit.c), 389-390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

**d e c i d e :**

Se admite apelul declarat de I.P. ”Agenția Servicii Publice”.

Se casează integral hotărârea Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, din 6 martie 2025, și se emite o nouă hotărâre, prin care :

Se respinge integral cererea înaintată de petiționara Teibaș Romina, persoană interesată I.P. ”Agenția Servicii Publice”, privind constatarea faptului cu valoare juridică, ca neîntemeiată.

Decizia este definitivă din momentul emiterii, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
Judecător Eleonora Badan-Melnic

Judecătorii: Hristina Craveț

Roman Pascari